

Samling af Afgørelser

Sag T-468/14,

**Holistic Innovation Institute, SLU
mod
Europa-Kommissionen**

»Finansiell støtte — forskning — syvende rammeprogram for forskning, teknologisk udvikling og demonstration (2007-2013) — projekt eDIGIREGION — Kommissionens afgørelse om at nægte en virksomhed deltagelse — annullationssøgsmål — søgsmålsfrist — begyndelsestidspunkt — afvisning — ansvar uden for kontraktforhold — ikke-økonomisk skade — tilstrækkeligt kvalificeret tilsidesættelse af en bestemmelse, som tillægger borgerne rettigheder«

Sammendrag – Rettens dom (Sjette Afdeling) af 12. maj 2016

- 1. Annullationssøgsmål — frister — ufravigelighed — Unionens retsinstitutters prøvelse af egen drift*
(Art. 263, stk. 6, TEUF; Rettens procesreglement (1991), art. 102, stk. 2)
- 2. Retslig procedure — søgsmålsfrister — stævning indleveret ved telefax — frist til at indlevere det underskrevne originaleksemplar — begyndelsestidspunkt — tidspunktet for modtagelsen af telefaxen og ikke for udløbet af søgsmålsfristen*
(Rettens procesreglement (1991), art. 43, stk. 6)
- 3. Retslig procedure — stævning — formkrav — manglende fremlæggelse af det underskrevne originaleksemplar af stævningen inden fristens udløb — afvisning*
(Rettens procesreglement (1991), art. 44, stk. 6)
- 4. Retslig procedure — søgsmålsfrister — rettighedsfortabelse — undskyldelig vildfarelse — begreb — søgsmål, der er indgivet, uden at stævningen er underskrevet af en advokat — udelukkelse*
(Rettens procesreglement (1991), art. 43, stk. 1, første afsnit)
- 5. Retslig procedure — stævning — formkrav — advokatens håndskrevne underskrift — formforskrift, der skal anvendes strengt — mulighed for efterfølgende berigtigelse — foreligger ikke — tilsidesættelse af adgangen til effektive retsmidler — foreligger ikke*
(Rettens procesreglement (1991), art. 43, stk. 1, første afsnit)
- 6. Ansvar uden for kontraktforhold — betingelser — ulovlighed — tab — årsagssammenhæng — kumulative betingelser — manglende opfyldelse af en af disse betingelser — forkastelse af erstatningssøgsmålet i sin helhed*
(Art. 340, stk. 2, TEUF)

7. *Erstatningssøgsmål — selvstændighed i forhold til annullationssøgsmålet — søgsmål med påstand om ophævelse af en individuel afgørelse, der er blevet endelig — afvisning*

(Art. 268 TEUF og art. 340, stk. 2, TEUF)

8. *Retslig procedure — fremsættelse af nye anbringender under sagens behandling — betingelser — uddybning af et eksisterende anbringende — antagelighed*

[Rettens procesreglement (1991), art. 44, stk. 1, litra c), og art. 48, stk. 2]

1. Jf. afgørelsens tekst.

(jf. præmis 25)

2. Det følger af artikel 43, stk. 6, i rettens procesreglement af 2. maj 1991, at ved afgørelsen af, om processfristerne er overholdt, gælder den dato, hvor en genpart af det underskrevne originaleksemplar af et processkrift når frem til Rettens Justitskontor pr. telefax eller pr. elektronisk post, kun, såfremt det underskrevne originaleksemplar af processkriftet indleveres til Justitskontoret senest ti dage efter modtagelsen af telefaxen eller den elektroniske post.

(jf. præmis 28)

3. Jf. afgørelsens tekst.

(jf. præmis 31)

4. Begrebet undskyldelig vildfarelse skal fortolkes indskrænkende og kan kun omfatte usædvanlige omstændigheder. Såfremt en stævning er indleveret, uden at det er underskrevet af en advokat, skal et argument om, at den begåede fejl i denne forbindelse er undskyldelig, fordi en manglende underskrift fra advokatens side i stævningen i henhold til national ret kan afhjælpes, forkastes. Forberedelsen, kontrollen og verifikationen af de procesdokumenter, der skal indgives til Justitskontoret, er den berørte parts advokats ansvar.

(jf. præmis 32)

5. Den omstændighed, at advokatens manglende underskrift i stævningen ikke kan afhjælpes i henhold til EU-retten, rejser ikke tvivl om adgangen til effektive retsmidler. En streng overholdelse af de processuelle regler er nemlig i overensstemmelse med hensynet til retssikkerheden og nødvendigheden af at undgå enhver forskelsbehandling eller vilkårlighed i retsplejen. Selv om betingelserne for indgivelse af stævninger og søgsmålsfristerne begrænser retten til adgang til domstolsprøvelse, udgør denne begrænsning ikke en krænkelse af selve substansen af den grundlæggende ret til en effektiv domstolsbeskyttelse, eftersom de omhandlede bestemmelser er klare og ikke frembyder særlige fortolkningsproblemer.

(jf. præmis 33)

6. Jf. afgørelsens tekst.

(jf. præmis 41-44)

7. Et erstatningssøgsmål i henhold til artikel 340, stk. 2, TEUF inden for EU-rettens retsmiddelsystem er et selvstændigt retsmiddel, hvorfor den omstændighed, at et annullationssøgsmål afvises, ikke i sig selv medfører afvisning af et erstatningssøgsmål.

Selv om en part kan rejse erstatningssag uden herved i medfør af gældende retsforskrifter at være tvunget til at kræve annullation af den ulovlige retsakt, som har forårsaget tabet, kan han dog ikke på denne måde komme uden om afvisningen af et søgsmål, der vedrører det samme ulovlige forhold og tilsigter samme økonomiske resultat.

Et erstatningssøgsmål skal således afvises, såfremt der hermed reelt tilsigtes en ophævelse af en individuel afgørelse, der er blevet endelig, og som, hvis det blev taget til følge, ville medføre, at retsvirkningerne af afgørelsen blev ophævet. Dette er tilfældet, såfremt sagsøgeren gennem en erstatningspåstand søger at opnå samme resultat, som han ville have opnået, hvis han havde fået medhold i et annullationssøgsmål, som han har forsømt at anlægge rettidigt.

Endvidere kan et erstatningssøgsmål ligeledes ophæve retsvirkningerne af en afgørelse, der er blevet endelig, såfremt sagsøgeren forsøger at opnå en fordel, der er større, men som omfatter den fordel, som sagsøgeren havde kunnet opnå ved en annullationsdom. I et sådant tilfælde skal det imidlertid kunne fastslås, at der foreligger en tæt forbindelse mellem erstatningssøgsmålet og annullationssøgsmålet for at konkludere, at det førstnævnte skal afvises.

(jf. præmis 45-48)

8. Jf. afgørelsens tekst.

(jf. præmis 79)